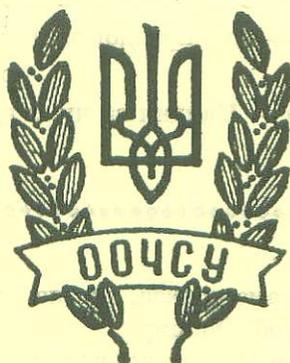

ВІСНИК

VISNYK ^{the} HERALD

суспільно-політичний місячник

РІК XXXV Ч. 9
YEAR XXXV, No. 9

БЕРЕСЕНЬ — 1982
SEPTEMBER — 1982

ЦІНА 0.90 ЦЕНТІВ
PRICE \$0.90

В І С Н И К

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т

Звеличаймо героїчну боротьбу УПА за УССД! — Заклик ОУВФронту у ЗСА	1
МИХАЙЛО ПРОНЧЕНКО — Не треба нам... (вірш)	3
ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО — Із Привіту 33-й Зустрічі українців ЗСА і Канади	4
ВОЛОДИМИР МАЗУР — Слово на святі 40-ліття героїчної УПА (Оселя СУМ-А)	5
ПРОФ. ІВАН ЛЕВАДНИЙ — Київ у 1922 році (60 літ тому)	7
АЛЛА КОССОВСЬКА — Ховають вояка... (вірш)	10
ЯРОСЛАВ САВКА — Політика Франції супроти України в 1917-18 рр.	11
Відбулися 37-мі Загальні Збори СУБ, Англія	13
ЗЕНА МАТЛА-РИХТИЦЬКА — Достойні Ярослав і Слава Стецьки — ПАВНА	14
В. ГАЛЬЧУК — У столиці Америки гідно відзначили 40-ліття УПА	16
М. СУЛЯТИЧ — Ідейна силуетка російських расистів	18
Створено новий Відділ ООЧСУ у Глен Спей, Н. Й.	21
ЛЕВ КОКОДИНСЬКИЙ — Про правдомовність в писаннях ред. І. Кедрина	22
ПАНЬКО НЕЗАБУДЬКО — Каяння за чужі гріхи (Фейлетон)	

Встане правда, встане воля
І Тобі Одному
Помоляться всі язики
Во віки і віки,
А покищо — течуть ріки,
Кривавії ріки...

Тарас Шевченко

ВІСНИК

ЗВЕЛИЧАЙМО ГЕРОЇЧНУ БОРОТЬБУ УПА ЗА УССД!

(ЗВЕРНЕННЯ З НАГОДИ 40-ЛІТТЯ СТВОРЕННЯ УПА)

Двадцять століття знаменне боротьбою десятків націй на всіх континентах земної кулі, які досі були в колоніальній неволі імперій, за своє повне національне визволення і відновлення власних суверенних держав. В Першій світовій війні визвольні націоналізми завдали великих ударів пануючим імперіям, у висліді чого поставали одна за другою нові держави.

Також український нарід піднявся з віковичної колоніальної неволі до боротьби за відновлення власної держави. Речниками цього раннього націоналізму були: Микола Міхновський, Дмитро Донцов і Симон Петлюра. Актами 22-го січня 1918 р., 1-го листопада 1918 р. і 22-го січня 1919 р. побудовано нарешті українську суверенну соборну державу. Але люті вороги — російські і польські імперіялісти — знищили цю державу. Тоді розпочалася наново боротьба за відновлення втраченої держави. В проводі цієї дальшої боротьби стояли: Братство Українських Державників (С. Єфремов, М. Міхновський, В. Отамановський), Українська Військова Організація (Є. Коновалець), ціла плеяда талановитих політичних мислителів, очолена Дмитром Донцовим, Спілка Визволення України (С. Єфремов), Спілка Української Молоді (М. Павлушков) і від 1929 р. — Організація Українських Націоналістів (Є. Коновалець, С. Бандера).

У висліді величезної національно-освідомлюючої і активізуючої до революційної боротьби роботи всіх цих груп, з вибухом Другої світової війни, український націоналістичний рух був вповні спроможний заявити перед світом готовість і рішеність українського народу відновити власну державу. Першим виразним виявом могутнього українського націоналізму була коротка, але завзята боротьба в обороні української держави на Закарпатті. А вкоро-

ті після цього українські націоналісти використали нагоду після вибуху німецько-російської війни в червні 1941 р. і відновили українську державу. Актом 30-го червня український нарід заманіфестував, що вважає закінченою в Східній Європі добу імперій та прихід доби національних держав. Цей український націоналістичний світогляд був виразно задокументований у Маніфесті ОУН із грудня 1940 р. Але німецькі і російські верховоди, опановані расистсько-імперськими реакційними ідеями, спільно виступили проти посталої української держави, змагаючись між собою, щоб зробити Україну своєю колонією. Так для українського народу розпочався період двофронтової війни за свою національну екзистенцію.

З рук гітлерівсько-нацистських окупантів гинули сотні українських самостійників і патріотів. Проти ОУН і цілої української національно-визвольної боротьби виступили також польські шовіністичні банди та російські диверсійні партизанські загони. Тому в другій половині 1942 р. з почину ОУН під проводом Степана Бандери почали формуватися націоналістичні повстанські війська, що прийняли назву „Українська Повстанська Армія”. В скорому часі УПА стала всенародним визвольним військом, що самотньо росло на лоні всього населення країни. УПА виросла у знаменито зорганізовану з досвідченим командно-штабовим кадром армію. УПА виступила збройно проти кожного окупанта, караючи за знущання і винищування українського народу, зокрема завдаючи тяжких втрат німецьким, російським і польським воєнним злочинцям, які безпощадно мордували українське населення. Формациї УПА досягли разом сили 200-000 вояків, а спільно із сіткою ОУН та різними спеціалізованими чи допоміжними секторами, націоналістично-револю-

ційний рух охоплював в 40-их роках біля півмільйона людей. Будучи твором української нації, героїзм і боєздатність УПА в історії війн просто безприкладні.

Для нас 1942-ий рік увійшов в історію як рік, що започаткував нову епоху збройної боротьби і масового героїзму борців УПА-ОУН. Дії УПА завжди були мотивовані в найвищому ступені етичним принципом боротьби за ідею української соборної суверенної держави. УПА стала пристановищем для всіх позитивних сил народу та для тих політичних напрямків, які вірили, що без української незалежної військової сили не можна здобути української держави ані її оборонити. Рівночасно провідники національно-визвольної боротьби зрозуміли, що ця боротьба стала від 1941 року настільки многогранною, що задля найдоцільнішого її функціонування необхідна концентрація керівництва в одних руках. Цим осередком стала особа ген. Романа Шухевича-Тараса Чупринки з його найближчим штабом і проводом. Він був одночасно головою Проводу ОУН на Українських Землях, головним командиром УПА і генеральним секретарем УГВР.

УПА і ОУН вплили в український нарід почуття власної сили і гідності, топтане кожним окупантом. Своїми ділами УПА і ОУН розбили міт про безсилість українського народу та непереможність російських чи німецьких окупантів, завдаючи їм понижуючих втрат. В половині 40-их років УПА мала всі дані до того, щоб Захід оцінив її як серйозну волелюбну силу та дав їй допомогу в боротьбі проти тоталітаризму, комунізму й колоніалізму тодішньої Німеччини і Росії. Визвольні ідеї ОУН-УПА не лише проникли в усі закутки України, але й розкладали Червону Армію та приєднували приятелів між усіма поневоленими народами Східної Європи, Центральної Європи і Азії.

В другій половині 40-их років, під тиском переважальних сил ворога, талановитий провід ОУН-УПА зумів підняти нові методи боротьби, коли тактика більших формацій виявилась недоцільною. Перестановка повстанських відділів на збройне підпілля дала українському визвольному рухові можливість вести збройні дії проти російських окупантів ще довгі роки:

„Скриті, неловимі, негайними блискучими ударами вдарили ворога там, де він того ніяк не сподівався”.

Сьогодні з перспективи часу великим історичним осягом УПА треба вважати її виступ в обороні українського народу і в боротьбі за його державність як всенародної монолітної формації, не сфрагментованої, але під одним проводом, який присягнув свою вірність українській державі, відновленій 30 червня 1941 року. Другим великим осягом є створення в лоні УПА національних відділів інших уярмлених народів, які боролися проти тих самих ворогів, що й українці, та згодом рознесли по усіх закутках СРСР ідею спільного фронту уярмлених націй, яку політично репрезентує сьогодні Антибольшевицький Блок Народів. Цей факт маніфестує актуальність універсальної концепції ОУН-УПА, що висловлена в кличі: „Воля народам! Воля людині”! Третім осягом УПА було вмиле приборкання шовіністичних виступів в Україні поляків, в результаті чого півмільйона польського населення повернулися на корінні польські землі. Устійнення з мадярами акту взаємного ненападу і тісної співпраці — це черговий доказ компетентності військових і політичних керівників УПА-ОУН, що дало свої далекойдучі користі. Вміння втримати тисячі поляків в стані боротьби впродовж багатьох років у нечувано важких умовах викликає подив до головного командира ген. Романа Шухевича, його штабовиків та командирів, які до останнього свого віддиху не сходилили з фронту боротьби. Черговим успіхом державницького розширення визвольних змагань було створення з почину ОУН і УПА Української Головної Визвольної Ради для ефективнішого протиставлення ідеї УССД до російської колоніальної форми УССР. Безперечним великим успіхом були пропагандивні рейди УПА в Білорусь, Польщу, Литву, Словаччину, Румунію. Поява рейдуючих відділів в Німеччині й Австрії повернула багатьом віру в силу й самобутність української нації.

Сьогодні ми горді з того, що УПА, не маючи власної воєнної промисловости, здана на власні сили народу і здобуті від ворогів засоби, змогла ставити чоло могутнім окупантам України

М и х а й л о П р о н ч е н к о

Не треба нам нічого від життя,
Ні почестей, ні прощай ані слави,
Лише Держави треба вороття —
Святої Української Держави!

Ми диханням зірємо себе,
Із себе сили побудємо козачих, —
І вже ніколи небо голубе
Наді долею України не замітає.

К р и в и й П і р , 1942 рік

Від Редакції: Відзначаємо 40-ліття з часу тра-

гічної смерті українського поета-націоналіста, про-

заєднання до советського контрбанду за Сталі-
на, редактора українського часопису „Дзвін”
у Кривому Розі єл. п. поета Михайла Прон-

ченка.
У квітні 1942 року гестапо заарештувало його
за національно-патриотичну діяльність з рамени Револю-

ційної ОУН і розстріляло в Кривому Розі в 42
році, на 33 році життя.
Вічна йому Пам'ять серед майбутніх поко-

лінь українців!
Вірш надруковано із запису о. Павла Манзі
(УАНІ).

На оселі ОУМ відбувся у червні 15-й Крайовий З'їзд
Делегатів Товариства Української Студентської Молоді,
ТЛСМ, ім. Миколи Міхновського, який у 1900 р. кинув

гасло „Україна — для українців”. Це Т-во активно ви-
ступав в обороні Корія Шухевича і прав України на
власну Державу.

Головою Управи ТЛСМ вбрано студентку Ірину Ха-
лупу з Монтієр-колекту, М. Тришків'яна — її заступ-
ником на Схід ЗСА, Мирсою Лобур — на Захід, Ма-
рїнку Стожарку — коресп. секретаркою та ін.

З'їзд із звітуванням, наміченим планів праці та ін.
закінчився відштовханням молодістю українського націо-
нального гаслу „Ще не вмерла”. І не вмере, коли бу-
демо мати більше такої молоді, як у ТЛСМ! (Прис.).

ПОКЛИН ГЕРОМ УПА! СЛАВА УКРАЇНСЬКИМ
РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ-НАЦІОНАЛІСТАМ!

понад 10 років. Навіть члени ОУН і воєки УПА,

зв'язі в полон чи підступно схоплені, не пере-
ставали вести свій священний змаг. В концта-
борах і дачеких місцях заслання вони своєю ге-
роїчною поставою високо втримували гідність

українського націоналіста і патріота! Раби не-
ретворювалися в мезинців, які організували ви-
звольні повстання по всьому Сибірі в 1950-их
роках, що потрапили цілою російською імпе-

рією. З героїзму, муженитства й героїзму УПА-
ОУН випресо в 60-их роках нове покоління бор-

жотого прапора, герб золотого тризуба з хрес-
том та візю Києва — столітні мотушкої ні від-

кого незалежної української держави.
Героїчна Українська Повстанська Армія —
не знаменний приклад змагання українського

народу за свою державу, що повинен присвячу-
вати сучасним українцям, а в першу чергу мо-
лоді, для гартування і виховання свіжих дав-

людей, які стануть на націоналістичні позиції
змагання проти російських окупантів України
і які, за прикладом борців ОУН-УПА сорочових

років, п'ятая розглядають власне життя під ку-
лом потреб Воєнової України. Вільш ніж коли,
УПА повинна стати прикладом співпраці для

моложих людей і всього патріотичного прома-
лістства в боротьбі з російськими расистами і
провінцістами. Вільш ніж коли, необхідна солі-

дарність всіх політичних і промадських сил для
вільш на диверсо, дезінформацію, провокації,
розклад, що їх масово стоює ворот вгнутрі та

зовні української елітності, розбудовуюючи
свою диверсоцьку п'яту колоню. Тож нехай ві-
зля генералної УПА веде нас вперед!

Слава творцям УПА — Організації Україн-
ських Націоналістів!
Слава творцям Акту 30-го червня, за який
шли в бій відцїли УПА!

Вічна слава провідникам ОУН і командирам
УПА, які зі зоркою в руках полагли в бороть-
бі за вимпінну Українську Самостійну Соборну
Державу!

Вічно слава легендарним воїнам Української
Повстанської Армії!
Організації Українського Визвольного Фронту
в ЗСА

ВЕЛИКІ РОКОВИНИ

ІЗ ПРИВІТУ Я. СТЕЦЬКА — ГОЛОВИ ПРОВоду ОУН
33-й Зустрічі-Здвигові українців Канади і ЗСА

СЛАВА УКРАЇНІ!

Святкова Українська Громадо, Дорога Українська Молоде, Дорогі Воїни УПА, Друзі Націоналісти!

Великі роковини ми відмічаємо в нашій багатотисячолітній історії: 40-річчя Української Повстанської Армії (УПА), 1600-річчя Українсько-антської державності, 2000-річчя столиці України — Києва, а також 90-ліття символу нескореності нашої Церкви і нації Святішого патріарха Йосифа, 50-ліття від геройської смерті Данилишина і Біласа, які стали символами всенародної визвольної боротьби, десятиліття поновного скріпленого визвольного змагу нашої нації і брутальної реакції московських наїзників на незламну боротьбу нашої геройської нації. Усі ці великі річниця є доказом нашої сили, нашого незламного духа, нашого прагнення жити суверенним державним життям.

Неперевершена революційно-визвольна боротьба Української Повстанської Армії — Організації Українських Націоналістів — Української Головної Визвольної Ради — Українського Державного Правління — свідоцтво чіткості і ясності ідей та шляхів визволення: Українська Суверенна Соборна Державність, розвал російської імперії, революційний, збройний шлях визволення. Відвоювання держави — у цьому синтезується мета і шлях до неї!..

Всенародне повстання УПА-ОУН-УГВР було

"VISNYK" — "THE HERALD"

Published by the Organization for Defense of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly, except July and August, when bi-monthly.

Second class postage paid at General Post Off.

New York, N. Y.

Board of Editors.

Address: P.O. Box 304, Cooper Station,
New York, N.Y. 10276

переможне ідейно, політично, перспективно... Цього доказом п'ятдесяті, сімдесяті і вісімдесяті роки. Рейд УПА на Захід — це один фрагмент далекосяжного плану Головного командування задокументувати теж перед вільним світом, що українська нація бореться серед найважчих умов і ідейно — непереможна. Кожне повстання народу творить підложжя для нового росту нації, з крові родяться нові творці духовних вартостей, відроджується героїчна мораль нації, її дух нескореності. Тому наша боротьба, боротьба УПА-ОУН була переможною, а не невдачною, була героїчною, а не трагічною, була успішною, а не неуспішною. Силу свою вона черпала теж з прадавніх коренів нашої державності — українсько-антської епохи, історії переможного Києва, з героїчних вчинків Божка — володаря українсько-антської державності, з героїчного шляху Святослава Хороброго, — що їх обох достойним наслідником був наш головнокомандувач генерал Тарас Чупринка-Шухевич-Тур-Лозовський, голова Проводу ОУН в Україні і голова Генерального Секретаріату УГВР і член Українського Державного Правління. УПА не була армією без держави, але армією, яка боролася і обороняла нашу державність! Армія, яка мала політичне керівництво ОУН і державно-революційне — УГВР! Це була армія, яка спільно зі збройним підпіллям, ОУН, виконувала владу на українській землі, хоча б на частинах її, під егідою УГВР.

Наш Святіший патріарх співтворив Українську державність, разом з нашим митрополитом УАПЦ Полікарпом! Де Церкви співтворять державність — хто сміє ставати ще проти волі Церков?! Катакомбна Церква є Церквою нації, що бореться незмінно за відвоювання державності! Бореться незмінно ОУН! Боряться у зміненіх формах воїни УПА!

Сьогодні віддаймо честь усім героям України, що впали за її волю і державність усіх часів нашої історії!

Проф. І. Левадний

КИЇВ У 1922 РОЦІ

(60 РОКІВ ТОМУ)

Серед поважних нестатків і харчових труднощів проходила зима 1921-1922 року в Києві. Посушливе попереднє літо обумовило по всій Україні поважний період, і на Волзі великий голод, який давав відчувати себе й на Україні, куди, тікаючи з голодного краю, приїздили люди та скуповували харчі і тим підсилювали і без того велике зростання цін. Коли восени 1921 року фунт житнього хліба коштував 1200 карбованців, то на весну 1922 року вже 100.000 карбованців, подорожчавши майже в сто разів.

Щоб ціни на харчі першої потреби не виглядали такими великими і щоб люди не лічили на сотні тисяч чи мільйони карбованців, з початку року випущено нові гроші, в яких один карбованець дорівнював 10 тисячам карбованців усіх попередніх випусків грошей. На нові гроші фунт хліба коштував 10 карбованців, які дорівнювались 100 тисячам карбованців попередніми грошовими знаками.

Номінально Україна ще вважалась самостійною, незалежною від РСФСР республікою і як така 2 січня 1922 року уклала договір про дружбу з Туреччиною. Але постанова Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету з 6 лютого про ліквідацію ЧеКа — „Всеросійської Надзвичайної Комісії для боротьби з контрреволюцією, спекуляцією та саботажем” і для праці в нових умовах створено „Державне політичне управління з метою боротьби з політичною та економічною контрреволюцією, шпигунством і бандитизмом,” поширювались і на Україну, хоч по суті це була лише зміна назви однієї і тої самої терористичної установи, яка залляла кров'ю невинних жертв українські землі.

А вже 22 лютого 1922 р. на доручення ЦК РКП Україна була позбавлена в користь РСФСР всіх своїх державних прав у галузі зовнішньої політики!

23 лютого київська газета „Пролетарская Правда” з нагоди четвертих роковин Червоної армії вмістила на першій сторінці велетенську знімку: „Л. Троцький підписує декрет про ство-

рення Робітничо-Селянської Червоної армії”. Тепер цей факт старанно замовчується в Росії, натомість подається, що 23 лютого 1918 року почались перші бої озброєних робітників проти німців, які наступали на Псков та Петроград, і тому цю дату прийнято, як день початку існування Червоної армії. Але насправді подано так, щоб не було жадної згадки про справжнього організатора Червоної армії Лейби Троцького.

Кияни не брали економічних труднощів поважно, вважаючи большевицький режим тимчасовим. У тривалість советської влади ніхто не вірив. Події міжнародного життя вказували, що в Європі чим далі більше перемагали протисоціалістичні ідеї, скріплялись праві партії, а їх речники здобували щораз більше голосів на виборах і усували уряди, які до того складались з лідерів лівих партій.

Весняний похід італійських фашистів на Рим і здобуття влади та встановлення диктатури Муссоліні більш як на двадцять років визначили обличчя Італії як держави ультраправих елементів.

Гостро негативне наставлення країн Антанти проти комуністичної Росії, гострі вислови французького прем'єра Пуанкаре про потребу навести порядок на Сході Європи — давали надії на можливість закордонної інтервенції і зміну режиму. Всі очікували у весняно-літніх місяцях відновлення Визвольних Змагань за незалежність України.

Тим часом у Києві Нова Економічна Політика виявилась у допущенні в економіку країни в обмежених розмірах приватного капіталу. Колишні власники будинків, готелів, майстерень, невеличких підприємств, ресторанів, кін, крамниць одержали право брати в оренду цю свою націоналізовану в них власність і в надії, що володітимуть нею до кінця життя, лише не як власники, а як орендарі, повідремонтовували будинки, виповнили крамниці товарами, налагодили працю виробництв. Київ відбудовувався,

ли Леонтовича, Якова Степового та шойно перетім померлого Кирила Степенка, організувало по понеділках, коли не працювали театри, концерти української класичної музики та народної пісні.

Загальний напрямок товариства йшов у цілковитий розрив з вимогами партії та держави. Товариство цілковито відокремлювалося від російських композиторів і протівилось вступові до цього російських та київських композиторів і музик. Воно не зважало на російську музику і орієнтувалося на модерне західне музичне мистецтво. Робилися старання нав'язати зв'язки з музичними течіями західних країн, щоб знаходити українських співаків з новим мистецтвом. Провід товариства всіма силами підтримував приватні і напівприватні концерти сучасної музики, де виконувалося твори західних композиторів-експресіоністів та конструктивістів. У своїх концептах товариство пропалагувало творчість західних модерністів і членів асоціації сучасної музики. Це мало великий вплив на цілий ряд тогочасних українських композиторів і музик. У манері експресіонізму та конструктивізму писали тоді Борис Лятошинський, Борис Яновський, Михайло Вериківський.

Третьою подією було видання "Історії української музики" Миколи Дрищенка, невтомно то працював у галузі музичної, лекційної та організаційно-масової праці. Історію музики він поділював на великому фактичному матеріалі з архівних та архівних джерел і подав отриману української музики від часу її зародження до XX століття, широко висвітлюючи народну творчість, церковну музику періодів одностопового і гармонічного, поробок світських композиторів, окремо розглядаючи музичне мистецтво Галичини, докладаючи спинився на спадщині "вільної української музики" Миколи Лисенка і на сучасній музиці. Праця Дрищенка вперше розкривала вельми важливі багатства національних музичних скарбів України, давала загальне уявлення про її музичну культуру і показала похвалюючи науковому вивченню української музики. Не менш корисним було видання збірника "Українські народні мелодії", який вийшов одночасно з історією музики Дрищенка. Його вперше редагував Климентій Квітка, чоловік Леся Украї-

чанина пам'яті українських композиторів Микола Леонтовича. На зборах проголошено створення першого і єдиного на той час в Україні Всеукраїнського Музичного Товариства імені Леонтовича, затверджено його статут і обрано членів правління, куди ввійшли композитори Леонтович, Валентин Косяк, Михайло Бегун, Левко Ревуцький, Борис Лятошинський, Виктор Косяк, Пилип Козирський. При товаристві почали працювати музична і музейна секції. Стосуючи на твердих національних позиціях, то товариство розгорнуло підняту працю для відзначення пам'яті українських композиторів Мико-

ла Леонтовича. На зборах проголошено створення першого і єдиного на той час в Україні Всеукраїнського Музичного Товариства імені Леонтовича, затверджено його статут і обрано членів правління, куди ввійшли композитори Леонтович, Валентин Косяк, Михайло Бегун, Левко Ревуцький, Борис Лятошинський, Виктор Косяк, Пилип Козирський. При товаристві почали працювати музична і музейна секції. Стосуючи на твердих національних позиціях, то товариство розгорнуло підняту працю для відзначення пам'яті українських композиторів Мико-

ла Леонтовича. На зборах проголошено створення першого і єдиного на той час в Україні Всеукраїнського Музичного Товариства імені Леонтовича, затверджено його статут і обрано членів правління, куди ввійшли композитори Леонтович, Валентин Косяк, Михайло Бегун, Левко Ревуцький, Борис Лятошинський, Виктор Косяк, Пилип Козирський. При товаристві почали працювати музична і музейна секції. Стосуючи на твердих національних позиціях, то товариство розгорнуло підняту працю для відзначення пам'яті українських композиторів Мико-

ла Леонтовича. На зборах проголошено створення першого і єдиного на той час в Україні Всеукраїнського Музичного Товариства імені Леонтовича, затверджено його статут і обрано членів правління, куди ввійшли композитори Леонтович, Валентин Косяк, Михайло Бегун, Левко Ревуцький, Борис Лятошинський, Виктор Косяк, Пилип Козирський. При товаристві почали працювати музична і музейна секції. Стосуючи на твердих національних позиціях, то товариство розгорнуло підняту працю для відзначення пам'яті українських композиторів Мико-

їнки, який провадив велику дослідницьку працю над вивченням музичного фолкльору і в цьому збірнику подав 743 зразки народніх мелодій. З виходом у світ цього чудового в науковому і мистецькому відношенні збірника, до нього стали вдаватись різні українські композитори за матеріалами для написання музичних творів.

Розгортали працю й інші діячі української музики. Пилип Козицький редагував спадщину Миколи Леонтовича і підготовляв до друку певну збірку його творів. Порфир Демуцький зайнявся збиранням народніх пісень.

Увагу київського громадянства привертала скликана з ініціативи англійського прем'єра Ллойд Джорджа в Генці, а пізніше в Гаазі міжнародна економічна конференція, щоб налагодити економічні відносини з Советською Росією і домовитися з нею про повернення російських боргів. При цій нагоді думали також вирішити справу Східної Галичини, окупованої поляками.

Кияни розуміли, що з визнанням царських боргів советський уряд змушений буде відступити від своїх принципівих комуністичних заasad, а це принесе зміни і в становищі України. Так само цікавила киян міжнародна діяльність екзильного уряду Західної України, його одчайдушні старання домогтись визнання незалежності Західно-Української Народної Республіки і незаконності її захоплення Польщею.

Саме тоді делегація Української Національної Ради виготовила ноту і збрала політичні та економічні матеріали, щоб довести конечність усунення польської окупації зі Східної Галичини і визнання незалежної Галицької Республіки. Великі держави, що скликали конференцію в Генці, переказали 10 травня першій підкомісії цієї конференції, що для вдержання ми-

ру в Східній Європі треба негайно вирішити справу державного становища Східної Галичини. Тимчасом газети повідомили про советсько-німецьку угоду в Рапалльо, а в Генуї представництво Советської Росії несподівано склало 14 травня заяву про відмову визнати фінансові зобов'язання Росії з Першої світової війни, і конференція розійшлась, не вирішивши справи Галичини.

Уважно стежили кияни і за дальшим ходом подій. Президія Української Національної Ради вислала в червні ноту до Найвищої Ради Мирової Конференції в Парижі про державну незалежність Східної Галичини, як домагання українського народу. За позитивне вирішення української справи висловився Міжнародний Конгрес Унії Ліги Націй у Празі, Конгрес Миру в Лондоні, делегація Канади в Політичній комісії Ліги Націй 22 вересня в Женеві.

У жовтні шаліли масові арешти і передвиборчий терор у Галичині, проти чого Українська Національна Рада рішуче протестувала. Стежачи, як змагається Галичина за своє унезалежнення, кияни проймались надією, що хоч одна частина української землі стане самостійною.

Дальші події в світі підсилювали надію на наближення корінних змін на Сході Європи. Ці надії підсилила димісія ліберального кабінету Ллойд-Джорджа в Англії після 6-літнього урядування і прихід до влади консервативного уряду на чолі з лютим ворогом комунізму та Советської Росії лордом Керзоном, який свого часу устійнював західній кордон України, відомий під назвою „лінії Керзона”.

Тверда політика Пуанкаре супроти переможеної Німеччини і окупація Рурського вугільного басейну надзвичайно загострили ситуацію в Європі.

У Малій Азії, де між Грецією і Туреччиною вже довгий час тривав стан війни, раптом вибухли воєнні дії з великою силою. Турецька армія, перейшовши 26 серпня в наступ, завдала грекам коло Дуклупунару великої поразки, 9 вересня вступила у Смірну і дійшла до проток, створивши реальну загрозу Константинополеві, що його переможна Антанта після аб-

ВІДЗНАЧАЙМО 1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ
УКРАЇНИ-РУСИ ВЖЕ ТЕПЕР НОВИМИ
УСПХАМИ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ УКРАЇН-
СЬКОГО ОРГАНІЗОВАНОГО ЖИТТЯ —
В ІМ'Я ПЕРЕМОГИ НАЦІОНАЛЬНО-
ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ!

З Н О В И Х В И Д А Н Ь

Ярослав Савка

ПОЛІТИКА ФРАНЦІЇ СУПРОТИ УКРАЇНИ В 1917-18 РР.

Wolodymyr Kosyk: La politique de la France a l'égard de l'Ukraine, Mars 1917 — Févrie 1918, Publications de la Sorbonne, Paris, 1918, стор. 304, індекс.

Процес формування французько-українських політичних взаємин доби Першої світової війни не має, мабуть, багатьох дослідників з чужинецького боку, а ще менше з українського. Тому солідну працю українського парижанина д-ра Володимира Косика в цій ділянці можна сміливо вважати за піонерську.

На підставі численних джерельних матеріалів (архіви, бібліографії, енциклопедії, статті, спогади, преса, книжкові видання українські, французькі, польські, російські, советські та інші) автор креслить дуже виразну і плястичну картину відносин тодішніх неспокойних часів в Україні та ідейно-політичного хаосу і гарячкових спроб знайти вихід із створеної революцією в Росії нової політичної ситуації і нових можливостей для національного життя поневолених до того часу народів, в тому й українського.

Працю свою В. Косик зачинає від ретроспективного огляду історії України до Першої світової війни і вяснює терміни „Россія” і „Русь”, між якими чужинецький світ, за підшептом москалів, зовсім помилково ставить знак рівняння. Таке розуміння, а, радше, нерозуміння Францією української проблеми відбилося як найбільш негативно на французько-українських взаєминах 1917-18 рр. і стало поштовхом до дальших фатальних помилок, які допомогли московським большевикам вдержатися при владі, а за дальших 50 років утворювало їм шлях до започаткування походу на підбій всього вільного світу.

Немає місця тут подавати ввесь цікавий і багатий детальними інформаціями зміст праці

В. Косика про політику Франції супроти України 1917-18 рр., а тому, з конечности, треба обмежитися лише до її неповного перегляду.

Крім вяснення, у першому розділі, термінів „Россія” і „Русь”, автор згадує про „Опис України” Бопляна, про твір Вольтера „Історія Карла XII”, про плян Наполеона створити з України самостійну державу під назвою „Наполеоніда”, переходить до часів перед 1-ю світовою війною і представляє діяльність постолаї в 1912 р. у Франції організації під назвою l'Union des nationalites, прихильної до поневолених народів Росії. Свою першу конференцію цей „Союз” відбув у 1915 р. в Парижі, а генеральним секретарем „Союзу Національностей” став відомий журналіст Жан Пелісьє (Jean Pelissier), який пізніше, в 1917-18 рр. переїхав в Україну і там політично активно діяв. Українці не взяли участі в Конференції, але Українське Бюро в Швейцарії прислало свою доповідь, в якій звернуло увагу французам на вплив, який може мати для висліду війни український національний рух.

У третьому розділі книги В. Косик дає суцільний огляд економіки України і вказує на інтереси Франції в Україні з вибухом лютневої революції. Виявляється, що в той час французькі капіталовкладення становили 731,746,000 рублів і заінвестовані були переважно в копальні вугілля на Донбасі. Війна 1914 року дезорганізувала постачання вугіллям і продуктами великих міст, зокрема Петрограду. Це якраз і стало поштовхом до вибуху т. зв. „Лютневої революції” і падіння (по чотирьох днях) царського режиму 27 лютого 1917 р. (старого стилю).

Вже 17 березня (п'ять днів після революції) уконститувалася в Києві Українська Центральна Рада і придушене до того часу українське національне життя почало негайно організуватися.

КОМУНІЗМ — ОБЛУДА,
НАЦІОНАЛІЗМ — ПЕРЕМОГА!

Національне пробудження і події в Україні заскочили Міністерство Закордонних Справ Франції. Перед урядом Франції виринуло відразу питання чи піддержувати, хочби навіть посередньо, сепаратистичні тенденції українців?

Французький амбасадор в Берні (Швейцарія), Ж. Бео знайшов на це питання просту відповідь (стор. 47): „Від початку війни проблема України служить часто агітаційним цілям Німеччини”. Це твердження, безсумнівно інспіроване російською амбасадю в Берні, не мало в дійсності жодного поважного опертя, але, тим не менше, стало непорушною догмою французької політики супроти України в 1917-18 рр. і пізніше.

Четвертий розділ праці В. Косика відноситься до проголошення автономії України і реакції на це з боку французької преси.

Не знаючи, як поступити, французи звернулися до М. Терещенка, міністра закордонних справ Росії, (стор. 72). Цей міністер, очевидно, не забарився очорнити український національний рух і порадив „не турбуватися рішеннями Ради в Україні”.

Для французів ця урядова порада значила більше, ніж пропозиція М. Коваленка в Швейцарії чи журналу „Україна” вести для Франції антантофільську пропаганду в Україні (ст. 73). Зокрема неприхильну до України поставу зайняв впливовий французький щоденник „Ле Тан” (Le Temps). В загальному тон французької преси того часу був більше російський, чим тон самих росіян.

Все ж таки, без огляду на неприхильний тон французької преси, „Тимчасовий уряд” визнав 16 липня 1917 р. автономію України, можливо, що під впливом заяви П. Мілюкова в Думі 22 лютого 1914 р. П. Мілюков, лідер кадетів, заявив тоді: „Ніхто не вигадав українського руху. Український рух існує і буде існувати, і всі спроби його заперечити будуть безуснішні. Рух цей існує, ми не можемо його стримати. Йдеться тільки про те, щоб знати, чи хочете в ньому бачити приятеля, чи ворога” (стор. 74).

Реакція французької преси на визнання автономії України була або нейтральна, або ворожа, хоч Україна, помимо закидів росіян в

„германофільстві”, шукала підтримки Антанти. Ця російська пропаганда повністю опанувала французьку пресу і навіть найсвітліші уми Франції не були встані оцінити переломової ролі України, як самостійної порядкуючої держави на Сході Європи. „Антанта ані не була встані оцінити, ані використати на своє добро української прихильності”, — пише В. Косик (ст. 100) і закінчує четвертий розділ словами: „Забгато мала Україна назовні ворогів, а замало підтримки” (ст. 101).

Французька політика вичікування і нерішучості супроти України є темою п'ятого розділу праці. Характеризувалася ця політика недовір'ям до України і тупцюванням на місці.

Одним з тих, хто на місці, в Україні, почав доцінювати всю важливість української справи, був ген. Табуї. Він розумів, що інструкції французького уряду противорічать дійсності.

Детальні звіти про військову і політичну ситуацію пересилав регулярно до Парижу ген. Бертльо, шеф французької військової місії в Румунії. В одному із звітів ген. Бертльо писав: „Україна це найбагатший край Росії, вона (Україна) може дати ок. 500,000 армію, її симпатії для Франції відомі, межує вона з Румунією, для якої є вона запіллям і яка не може без неї жити”.

З наказу ген. Бертльо, ген. Табуї перенісся з Бердичева до Києва і нав'язав негайно контакт із С. Петлюрою, секретарем військових справ. Ген. Табуї запропонував поміч Франції для України, але О. Шульгин відповів, що Франція насамперед повинна визнати Україну офіційним актом.

Під тиском подій ген. Бертльо вислав 4 грудня 1917 р. телеграму до Парижу, в якій домагався негайного призначення в Києві Комісара Французької Республіки. Але Міністерство Закордонних Справ зволікало з відповіддю на телеграму ген. Бертльо.

Щойно після довгих і бурхливих дебат Франція назначила 29 грудня 1917 р. ген. Табуї Комісарем Французької Республіки в Україні.

Було, однак, вже запізно.

Большевики об'явили Україні війну і єдиним рятунком для України було заключити з Центральними Державами мир у Бересті-Литовському і просити в Німеччині та Австрії військової допомоги.

Останній розділ (восьмий) праці автор дуже влучно назвав „Від непослідовності до невдачі”. Непослідовність французької політики супроти України була у значній мірі наслідком того, що політику формувало кілька диспозиційних центрів (французький амбасадор Нуланс у Петрограді, ген. Бертльо в Яссах, а ген. Табуї в Києві), а остаточні рішення, із втраченою дорогоцінною в революційну пору часу, видавало Міністерство Закордонних Справ Франції. Урядники цього Міністерства знали про Україну стільки, скільки про неї говорили їм москалі і поляки, що й довело французьку політику в Україні до повної невдачі.

Є дуже правдоподібне, що доля України і всієї Європи була б нині інакшою, коли б у 1917 р. Франція визнала державну незалежність України „де юре” і поспішила б із фінансовою поміччю і висилкою військових інструкторів так, як цього домогалася від неї Центральна Рада. На жаль, так не сталося і волелюбна демократична Україна стала знов жертвою ненаситного московського імперіялізму — тим разом під червоною маскою.

„ГОЛОС АМЕРИКИ” ПОШИРЮЄ ПРАЦЮ

Державна радіовисильня у Вашингтоні „Голос Америки” одержала знову нового директора. Часті зміни керівництва вказують на нестійкість і нечіткість американської зовнішньої політики.

Відтепер „Г. А.” буде передавати вже не 37-ми мовами світу, а 41-ю мовою. Українські програми ведуться віддавна, але програм білоруською мовою і досі немає, — і треба б, щоб УККА та ін. відповідні чинники добивалися такого права для білоруського народу — сусіда окупованої Росією України.

Новий директор Джан Гюз повідомив, що національні відділення будуть тепер у „Г. А.” мати більше свободи в підборі новин, не лише з американської преси чи центрального деску (переклади з англійської). Отже багато чого в українських пересиланнях в Україну буде залежати від керівника і працівників українського відділу „Голосу Америки” у цій столиці.

ВІДБУЛИСЯ 37-мі ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ БРИТАНІЇ

У Лестері, в залі Відділу СУБ, у днях 25 і 26 червня 1982 р., відбулися річні звичайні Загальні Збори Союзу Українців у Великій Британії, у яких взяли участь 76 уповноважених делегатів Відділів і Осередків, які мали 184 голоси, репрезентуючи 5370 членів СУБ.

Крім делегатів, на Збори прибули два священики від УАПЦ і ПУКЦ, представники українських установ і організацій, а також 14 гостей.

Проварила Зборами обрана Президія: Я. Деремєнда — голова, М. Щупляк — заступник голови, В. Деба і Ю. Чубатий — секретарі.

Тридцять сьомі Загальні Збори відбулися згідно зі статутом, за наміченим і прийнятим порядком нарад. У висліді заслуханих уступаючих властей Союзу й ділової дискусії та після уділення абсолюторії, тайним голосуванням обрано керівні, контрольні й судові органи СУБ на 1982-83 рік, прийнято проєкт бюджету на нову каденцію, а теж схвалено резолюції.

Після Зборів обраний голова Союзу заповів перше засідання новообраної Ради СУБ. На цьому засіданні Президія Ради СУБ уконституувалася в такому складі: ред. Ілля Дмитрів — голова, радн. Ярослав Деремєнда — перший заступник, інж. Микола Щупляк — другий заступник, дир. Іван Равлюк — ген. секретар Ради і Союзу з обов'язками ділового дир. Союзу, п. Юліян Заблоцький інж. В. Олеськів, інж. Степан Кіндій і радн. Володимир Лесюк — члени.

Вітаємо і бажаємо дальших успіхів!

ВОЗЯТЬ, ЯК ДРОВА...

Кабул. — У майже 25 вантажних авт, завалених трупами московських солдат і афганістанців-комуністів привезли до Кабулу з фронту в широкій долині Паньшер у Афганістані. Крім того, афганські повстанці-націоналісти заатакували конвой авт, що везли до півтори тисячі молодих комуністів і комсомольців на фронт, — кілька сотень убили, а більшість московських прислужників були поранені.

Совети вже не везуть своїх убитих до ССРСР, а закопують у Афганістані, а родинам посилають стандартні листи, що загинув, як воєн, „смертю героя”...

Зена Матла-Ризтицька

ДОСТОЙНІ ЯРОСЛАВ І СЛАВА СТЕЦЬКИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ПАБНА

З весною ц. р. управа Приятелів Анти-Большевицького Бльоку Народів в Америці, Відділ Чікаго, довідалася, що нас відвідають Достойні Ярослав і Слава Стецьки. Хоч час на організацію був дуже обмежений, конференція ПАБНА, Відділ Чікаго, в новозбудованім приміщенні Української Народної Помочі втішалася присутністю понад п'ятдесяті представників Афганістану, Білорусі, Куби, Естонії, Німеччини, Литви, Румунії, Словаччини та України.

Д-р Мирослав Харкевич, голова місц. ПАБНА, відкрив конференцію та теплими словами привітав Достойного Ярослава Стецька, голову ОУН, Прем'єра України і голову Центрального Комітету АБН, та мгр. Славу Стецько, голову Комітету Зовнішніх Зв'язків АБН, головного редактора „АБН Кореспонденс” та „Юкрейнієн Ревю”.

В своїй промові Достойний Ярослав Стецько загадав, що наступного року АБН буде святкувати своє сорокріззя.

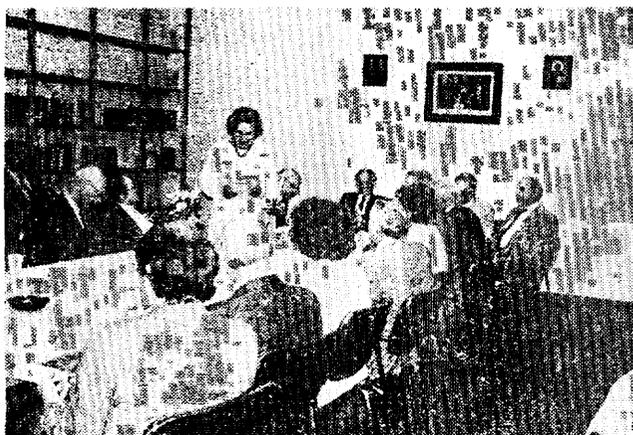
Багатозначність цієї дати полягає на нашій однозгідній та координованій концепції, що національно-визвольні революції на територіях націй, поневолених Росією, є і будуть одиною реалістичною політичною і мілітарною стратегією, яка зможе довести до остаточного розбиття російської тюрми народів на національні незалежні держави, в цей спосіб рятуючи світ від термо-нуклеарної війни.

Достойний Голова ствердив, що деякі західні європейці мусять усвідомити, що Америка є єдиною силою, яка зможе забезпечити цілій Західній Європі тривалу незалежність, в обличчі зростаючої загрози з боку російської імперії. Америка може протидіяти цій російській політичній офензиві підтримкою поневолених народів в їх національно-визвольній боротьбі за розбиття російської імперії та ліквідацію комуністичної системи. Президент Реген зробив пер-

ший крок в цьому напрямку телевізійною програмою „Нехай Польща буде Польцею”. Ми пропонуємо, послідовно до цієї дії, щоб подібні програми про визвольну боротьбу Афганістану, України, Естонії, Румунії, Латвії, Словаччини, Литви, Словенії, Болгарії, Куби, Білорусі, В'єтнаму, Східньої Німеччини, Мадярщини та інших націй поневолених російською імперією і комунізмом були також показані на телевізії.

Достойний Ярослав Стецько зазначив, що завданням ПАБНА повинно бути надання чутливості американській політичній сфері, як рівнож американському загалові, щодо потреби створення світової сітки центрів політичної боротьби проти російського імперіялізму і комунізму. Необхідні кроки в цьому напрямку повинні складатися із зміни політичних принципів радіо „Свободи” і „Голосу Америки” загалом та їхнього керівництва зокрема. Радіостанція АБН була б незмірно вартісна в політичній війні проти російського імперіялізму і комунізму.

Достойний Голова продовжував, що важко повірити, що Захід дальше нехтує найбільш ефективною зброєю проти погрози термо-нуклеарного знищення — потенціалу потужності національно-визвольної боротьби поневолених народів, які вже внутрішньо підривають російську імперію та комуністичну систему. Захід повинен ужити цей потенціал потужності шляхом співпраці з визвольницькими рухами поневолених народів, як також формуляції політичної і мілітарної стратегії повстанських воєн внутрі російської імперії — російської тюрми народів. Не забуваймо, що принаймні половина воєнків Советської Армії є не-росіяни. В своїх руках вони несуть знаряддя загибелі російської імперії та комуністичної системи. Коли б ці воєнки повернули свою зброю проти свого ката — Росії, то російська перевага, в порів-

Мгр Слава Стецько промовляє на конференції ПАБНА, Відділ Чикаго, в новім Домі УНПомочі.

нанні із Заходом, в конвенційній зброї була б рішуче анульована. Він закінчив словами, що, на його думку, Захід не може собі дозволити продовжувати нехтувати важливість цього факту, який є правдивою і одинокою надією на його спасіння.

Мгр Слава Стецько поінформувала присутніх про Конгрес АБН-у Канади в Торонті, в якому також брали участь репрезентанти ПАБНА, Відділ Чикаго. Вона підкреслила, що понад п'ятдесят відсотків учасників Конгресу були з молодшої генерації, які промовляли не тільки про діяльність на Заході, але також про ситуацію поза Залізною Заслоною. Двісті п'ятдесят делегатів брали участь в Конгресі та понад сімсот п'ятдесят гостей на бенкеті, на яким виступали мистецькі одиниці різних національностей.

Вона повідомила присутніх, що Меморандум під назвою „Гельсінкський Договір мусить бути анульований”, підписаний представниками різних національностей, був розповсюджений між усіма делегатами на Мадридській Конференції, як також висловила переконання, що наші домагання скасування Гельсінкського Договору будуть вкортці здійснені. Вона сказала, що Голова і вона якраз повернулися з Монреалю, Канада, де словацькі, хорватські та мадярські групи проявляють велику активність. Мгр Стецько розказала дещо про пропагандив-

ну поїздку, зорганізовану Центральним Комітетом АБН, для п-і Кешвар Камаль, голови Революційної Ліги Жінок Афганістану. Американська телевізія фільмувала інтерв'ю з п-єю Камаль.

Вона згадала, що Достойний Ярослав Стецько і вона брали участь в засіданні для підготовки наступної Конференції Світової Анти-Комуністичної Ліги, яка відбудеться в Токіо, Японії в жовтні, 1982 року.

На закінчення вона запросила всіх присутніх на Конгрес АБН-у та Конференцію Європейської Ради Свободи, які відбудуться в Лондоні, Англія, 24, 25 та 26 вересня 1982 року, та в яких візьмуть участь видатні британські парламентаристи, генерали НАТО, представники польського підпілля, як також репрезентанти держав Південної Америки, Африки, Західної Європи та Азії.

В дискусії брали участь: п. Анвар Агади (Афганістан), п-і Лія Бжозовскі (Фундація Кардинала Міндсенті), д-р Джан Ф. Драч (Словаччина), п. Джан Гіблінг (Німеччина), п. Сідней Джеффі (голова Дослідного Інституту Пропаганди), п. Алекс Кипп (Естонія), п. Іван Коссяк (Білорусь), п. Віктор Мотусіс (Литва), п. Дж. Прускіс (Литва), д-р Олександр Ронне (Румунія), проф. Артур Вубус (Естонія).

На закінчення, д-р Харкевич висловив глибоку вдячність нашим Дорогим Гостям, як також подякував всім учасникам, та побажав в імені всіх членів ПАБНА, Відділ Чикаго, всього найкращого Достойним Ярославові та Славі Стецько.

„МИ УГРОБИМО ВАС”!

У Лондоні, Англія, під таким наголовком, взятим із заяви Нікити Хрущова в ООН, незабаром вийде книга документів про діяльність і проникання советських розвідників із Москви, їхніх витрениваних агентів, комуністично-підривної літератури, зброї тощо. Для захоплення влади в Англії Москва запланувала вжиття сили — з допомогою „прогресивних кіл”.

Книгу написав Ян Сайн, колишній робітник КГБ у Чехо-Словаччині.

У СТОЛИЦІ АМЕРИКИ ГІДНО ВІДЗНАЧИЛИ 40-ЛІТТЯ УПА

Вашингтон. — У столиці вільнолюбної Американської Республіки дня 21 липня 1982 р. на Капітолю було гідно відзначено 40-ву річницю з часу створення героїчної Українсько-Повстанської Армії.

У відзначуванні, яке відбулося в рамках Тижня Поневолених Націй, взяли участь у великій залі Каннон, достойні сенатори і конгресмени, Герої-Упівці, представники кількох закордонних урядів, члени Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй, представники УККА з президентом д-ром Левом Добрянським, та численні гості, разом 355 осіб. Деякі учасники святкування прибули з Нью-Йорку, Філадельфії, Балтимору й ін. місцевостей. Головним промовцем був кол. командир американської армії ген. Джан Сінглавб, тепер голова Північно-Американського Відділу Світової Протикомуністичної Ліги, ВАКЛ.

Святкування 40-ї річниці УПА розпочалось о 12 г. дня молитвою о. Анатолія Булавки і потім вступним словом д-ра Лева Добрянського, голови Крайового Комітету ТПН і президента УККА, який сказав, що державний Закон про Тиждень Поневолених Націй це не Закон „для спогаду”, а це реальний доказ, що ЗСА не можуть провадити реальної політики супроти імперсько-загарбницької Москви без Поневолених Народів. Як заявив під час проголошення Проклямації про ТПН Президент Роналд Реген 19 липня ц. р. перед Білим Домом, — „Полум'я горить”! Промовець перериваний оплесками, спинився далі на 40-літтю УПА, згадуючи її героїчну боротьбу та її дієву силу, яка ніколи не зменшиться, бо боротьба проти московського колоніялізму-імперіялізму триває і буде тривати до переможного кінця.

Активний політик конгресмен Едвард Дервінські, який спільно із конгр. С. Стреттоном запросив гостей на це святкування від імени Крайового Комітету ТПН і Екзекутиви УККА, представив почесний стіл, за яким були: д-р В. Крайцберг від цивільного уряду Латвії, генерал армії ЗСА Коен, о. Йосип Денисюк (УКЦ), амбасадор Парагваю М. Л. Ескобар, ген. Р.

Стілвелл, конгресменка п-і М. Фенвік, ген.-майор Й. Піклік, дост. сенатор Пол Сарбені, ген. Джан Сінглавб, д-р Л. Добрянський, дост. сен. К. Дадд, речник Уряду Дж. Бургесс, конгресменка п-і Дж. Ферраро, ген. Ч. Когсвелл, о. А. Булавка (УПЦ), д-р С. Баскіс від уряду вільної Литви, акредитованого у Вашингтоні, як і ін. балтицьких держав, окупованих тепер Росією.

Окремий стіл перед президією зайняли славетні бійці — вояки і командири УПА, між якими були також жінки-упівки, в українській народній ноші. Цю групу, в якій були, між іншими учасниками, голова Крайового Комітету для відзначення 40-ліття УПА д. М. Ковальчин, голова ООЧСУ д. Л. Футала — заступник гол. предсідника УНПомочі, присутні, стоячи, окремо привітали грімкими оплесками, а в їх особах і тисячі невідомих Героїв УПА, і Головного Командира ген.-хор. Тараса Чупринку-Романа Шухевича, і його сина-героя Юрія Шухевича.

Дост. Е. Дервінські повідомив, що у Вашингтоні цього тижня ще будуть відзначувати ТПН різні групи патріотичних жінок-американок, а також біля могили Невідомого Вояка в Арлінгтоні.

Високо оцінив значення ТПН та героїчної УПА, як приклад у боротьбі за відновлення волі й державности, дост. сенатор Пол С. Сарбені, стверджуючи, що полум'я волі ніколи не погасне і що в Поневолених Народях Америка має союзників. Сен. П. Сарбені окремо привітав д-ра Л. Добрянського і УККА, як репрезентанта вільнолюбних українців.

Після обіду господар святкування дост. конгресмен Е. Дервінські представив головного промовця ген. Джана Сінглавба.

Ген. Д. Сінглавб ствердив, що Закон про ТПН тепер починає набирати реальної сили та що вільний світ має двох ворогів — дві комуністичні імперії: російську і китайську, і що вони — це останні поневолювачі народів у ХХ столітті. Ген. Сінглавб високо оцінив боротьбу

УПА проти двох загарбників — фашистівської Німеччини і комуністичної Росії, а особливо у світлі того факту, що УПА змагалась за утвердження Акту з 30 червня 1941 року у Львові. Сила УПА була настільки могутня, що в 1947 році був заключений договір між ССРСР, ЧССР і Польщею для боротьби проти УПА. „Але дух боротьби УПА не погас і через 40 років”! — заявив під оплески генерал Сінгловб. „Американці тепер ніде не воюють, але миру немає, — сказав він, — і вже надходить час перейти від політики стримування комуністичних агресорів до політики наступу”! Промовець закликав американський Уряд і народ „спинити процес здавання вільних народів у ярмо, підтримувати революційні дії підкорених народів у ССРСР і в країнах-сателітах”, і закінчив закликом: „Треба не лише боронитись, а й наступати”!

Щирою подякою усім учасникам гідного відзначення 40-ліття з часу створення УПА, яку склав президент УККА д-р Лев Добрянський, і молитвою, яку прочитав о. Тарас Лончина, закінчилося це гідне і достойне вшанування Героїв України на Капітолю у Вашингтоні.

Між присутніми американськими учасниками свята, крім названих вище, були: дост. конгресмени Е. Боланд, Д. Дінгелл, Ч. Дагерті, п-і М. Фенвік, п-і Дж. Ферраро, Г. Фіш, В. Форд, Б. Гілман, В. Гудлінг, Г. Дж. Гайд із Чікаго, який „адоптував” Юрія Шухевича і окремо про нього дбає, Р. Мек-Крат, Дж. Портер, Д. Рітгер, Е. Радд, Е. Вебер, Г. Ятрон, П. Пейсер, Дж. Бредлі, Дж. Вортен, П. Даленс, Г. Фіш, П. Дорротті, Б. Дормен та ін. — разом понад сорок американських законодавців.

Між українськими гостями, крім названих вище, були: ген. вікарій о. д-р Біланіч із Філадельфії, віцепрезидент УККА ред. І. Білинський, представник екзильного уряду УНР д-р Т. Онуферко, представники СУК „Провидіння” п-і С. Вовчук, інж. Ігор Смолій та ін., представник АДУК ред. Л. Полтава, директор Канцелярії УККА мгр Я. Савка, заступник голови ООЧСУ мгр І. Винник, д-р М. Кушнір, д-р Б. Футей, п. Й. Лисогір із дружиною, оперовою солісткою Марією Лисогір, мгр Ю. Нестерчук

із дружиною, мгр М. Шпонтак, інж. В. Чопівський із дружиною, інж. Голета, мгр Т. Царик — голова Відділу УККА у Вашингтоні, із дружиною і доньками Наталкою та Софією, які активно допомагали в підготові святкування у великій залі Канон дому на Капітолю, Б. Качор, інж. В. Маєвський, Ю. Дейчаківський із „Смолоскипу”, п-а Н. Коновал із УЦІС, члени Комітету оборони нац. і людських прав, п-а Катря Чумаченко — директор Бюро УККА у Вашингтоні, яка на початку святкування провела церемонію присяги американському прапорові, та ін. Поруч зоряного стояв у залі на Капітолю того дня синьо-жовтий український прапор свободи і державности України.

Рік тому на Капітолю в столиці Америки було гідно відзначено 40-ліття державотворчого Акту 30 червня 1941 року, в присутності останнього Прем'єра України, провідника ОУН Дост. Ярослава Стецька з дружиною п-і ред. Славою Стецько. Цього року — як продовження тієї події, — було гідно й велично вшановано Героїв УПА, які за Акт 30 червня збройно змагались проти обох окупантів.

Загальне враження з цього річного Тижня Поневолених Націй, проголошеного Президентом Роналдом Регеном у присутності представників поневолених народів, таке, що Америка починає дедалі, то більше розуміти, що вона має найбільших союзників серед тих народів, які змагаються за волю і відновлення державности по той бік барикади. Надійшов час, як заявив ген. Джан Сінгловб, „перейти від політики стримування імперіалізму до політики наступу”!

Учасники свята, крім програми, одержали також багато англомовних матеріалів різних видань на тему боротьби Нескореної України в роках 1942-1982.

Прийняття на Капітолю відбулося заходами Комітету для відзначення 40-річчя УПА (Крайовий Комітет) і під патронатом УККА та Крайового Комітету для відзначення Тижня Поневолених Народів. Це черговий великий осяг УККА в ділянці зовнішньої праці.

В. Гальзук

М. Сулятиз

ІДЕЙНА СИЛЬВЕТКА РОСІЙСЬКИХ РАСИСТІВ

Російський імперський дезінформ та всякі інші вороги відновлення УССД підсувають українцям тезу про необхідність „дружби” і спілкування з росіянами, що є нібито в українських національних інтересах.

Проаналізуємо статтю п. н. „О русском племени” за підписом „... Ченко”, видрукованій в журналі „Часовой” в Брюсселі, Бельгія за березень-квітень 1980. Цей журнал видає Связь Российского Национального Движения за редакцією В. В. Орехова.

З першого речення автор алярмує, що проти російського народу підготовляється „міжнародний заговор дискримінації”, щоб цей „державний нарід звести до рівня племені якогось маленького народу”. Але він зразу запевняє, що, мовляв, ми „плем'я” з „тисячолітньою історією”, що його не можна „легко зігнувати”. Український читач здивується про яку „тисячолітню історію” російського народу він говорить, коли ж російська нація почала формуватися щойно яких 7-8 століть назад. Але він додумається, що росіяни, будучи добрими злодіями, крадуть частину української історії, присвоюють її собі і заявляють, що могутня українська середньовічна держава то була російська держава!

Автор б'є на сполох: „тепер стоїть перед російським народом питання „бути чи не бути” йому”, бо „темні міжнародні сили” приготують йому „похорон”.

Найбільше журить москаля конфлікт „внутрі” російського народу, між „його трьома галузями: південними рускими, рускими Півночі і білорусськими”. Автор рішуче висновує: „Час покінчити з мітом про неоднорідність цих галузей”. Ось думання типового російського шовініста-расиста, який трактує українську і білоруську нації як підрядні частини російської нації. З таким запеклим ворогом української нації, українці мусять вести безпощадний бій не лише доти, доки в росіян не буде цілковито викорінений їхній народобивчий расизм і шовінізм. Взором правильної української політи-

ки щодо Росії може бути політика західних альянтів після Другої світової війни щодо націонал-соціалістичного расизму в Німеччині, що його рішено було цілковито викорінити.

Хто винуватий за нібито ці внутрішні конфлікти? Автор відповідає: „Понад усе, під адресою північної галузі одного і того самого дерева стікають слиною так звані українці-самостійники”. Як бачимо, люди згуртовані довкола „Часовой” відбирають українському народові всяке право боротися за самобутнє національне існування, незалежне від Росії.

Автор злиться на журнал „Факти і мислі”, що появляється в ЗСА під редакцією Йосифа Гурвіча, за те, що Гурвіч визнає окремішність української нації з її правом на власну державу.

Шовініст із „Часовой” запитує, що то є „так звана українська нація”? Він стверджує існування багатьох творів на сю тему, але найменше чомусь на тему „етнічної спорідненості” двох галузей „русского” народу: „південнорусских і північної Русі”. В цьому думанню криється расистська доктрина чи теорія „єдиної-неділимної” або „три-єдиної Русі”, мовляв, український, російський і білоруський народи становили первісно, в середньовічних часах, єдиний „русский народ”, що його згодом різні історичні події насильно і штучно роз'єднали на три галузі. Але ці три „галузі” мали нібито завжди якусь містичну, природню, закономірну тенденцію назад злучитися, що на думку російських расистів уже сталося. Цей процес з'єднання розпочався неначе за ранніх царських часів, а в теперішній ленінсько-брежньовській добі він остаточно завершений.

Російському расистові байдужі наукові дані про початки й історію української нації з одного боку, а російської — з другого. Ці дані показують власнопідметну кількатисячолітню окремішність української нації, що формувалася інакше ніж російська і з нею, як з окремою нацією, не має жодної генетичної спільності чи спорідненості. Ідея такої спільності — це

суцільний блеф російського месіянстичного думання. Проте автор опрокидає твердження журналу „Факти і мислі” про відмінність цих націй расистською тезою: „Південні з північними не споріднилися, а були відвічно рідними собі вітками дного й того же руского народу і то в усіх життєвих площинах — географічній, етнічній, історично-буттєвій, релігійній”... Це твердження є догмою, порушення якої спричиняє викляття, безпощадне знищення. Це вияв містичної, ірраціональної душі російського завойовника-месіяніста, який від часів Андрея Боголюбського безпощадно винищував вогнем і мечем волелюбну, самобутню, демократичну українську державність і культуру.

Автор підсуває публіцистам „Фактів і мислі” обвинувачення у зраді російських національних інтересів під претекстом сприймання ними „австро-германської або англо-американської” ідеї самовизначення народів, що нібито цілковито непримінима до „наших двох рідних галузей”. Расистська догматичність протиставлена до процесів в цілому світі, бо всюди концепція національної держави перемагає понад — чи ненаціональні формації. Але російські расисти — виступають у ролі загороди проти цих глобальних процесів повного національного самовизначення у власних національних державах, зокрема українського народу та багатьох інших уярмлених в російській імперії.

Автор добачає небезпеку для Росії з боку „південно-західних співплемінників — галичан”, які відділилися від „південно-східної Русі”. Це мало статися за „князя Данила Романовича з осідком у Галичі”. В хворому маячінні російського расиста домінує єдиноділимський принцип завойовників, що бере абсолютний верх над об’єктивною історичною правдою. Автор хоче спеціально вдарити „галичан” та порізнити їх з рештою українців, які нібито є нерозривно здружені з росіянами. Одною з головних настанов російської політики є протиставитись проти росту українського націоналізму м. і. політикою порізнення українців між собою, викликанням внутрішньо-українських міжусобиць, чи навіть обіцянками полякам передання Західної України, коли б тамтешні визвольні сили робили Москві забагато клопо-

тів. Росіяни — спеціалісти в розбиванні національної єдності українців: вони практикували цю політику між українськими князями на велику скалю в 12-му і 13-му століттях, потім в гетьманській добі, потім вони „поглиблювали” Збруч у 19-му столітті, а російська агентурна рука навіть помітна в рядах націоналістичного руху після їхнього убивства полк. Євгена Коновальця.

Автор уважає, що через довге поневолення „Західної Русі” Польщею і Литвою вона неначе здегенерувалась, заразившись чужими культурно-духовими впливами. Внаслідок цього, „південно-західне руске плем’я відчужилось від своїх родичів на півночі... зокрема стало воно ворогувати з головним руским плем’ям”... З кожного авторового рядка аж дише огидним шовінізмом й ненавистю до тих українців, які насмілюються боротися проти російських націовбивців. Взагалі останнім часом в українським питанні спостерігаємо надзвичайну однозвучність між окупаційним єдиноділимським режимом, російськими дисидентами-єдиноділимцями (А. Сахаров, А. Солженіцин, журнал „Континент”, П. Григоренко і т. п.) і т. зв. старими російськими емігрантами-расистами, що бачимо на прикладі аналізованої статті...

Для автора найбільшою огидою є постановня „хімерної незалежної та ще й соборної України (спільно з галицькими шавіністами)”. Він вживає всяких рафінованих методів з арсеналу російської імперської агентури, зокрема методу „лови злодія”, ширення між українцями розбрату, провокації, інтригантство, конфлікти тощо. Автор хоче приєднати до поборювання українського націоналістичного руху різні західні ліберальні, всесвітнянські, марксистські групи пропагандою наклепів і лжи на український визвольний рух, мовляв, це тоталітаристський рух, такий самий, як гітлерівський нацизм і большевизм.

На черзі, знаходимо такий запит: „звідки є стільки неправди і ненависти у самостійників у відношенні до русских”? Цей запит відноситься лише до „галицької еліти”, бо він притримується засади, що українці („південні рускі”) не вважають себе окремою державниць-

кою нацією, а лише частиною „русскої нації” спільно з „північними рускими” згідно з імперською засадою „діли і пануй”, цей расист відмежовує від України Галичину і твердить: „галичани — то плем'я, яке затратило свою минувшину і не може привикнути до дійсності з огляду на свою відчуженість від рідного йому племені русских по обидвох сторонах Дніпра: в цьому трагедія галичан, що породжує ненависть”... Очевидно борзописцеві шовіністів байдуже, що Микола Міхновський — основник модерного українського націоналістичного руху — син Полтавщини, Дмитро Донцов — найбільший ідеолог революційного націоналізму — з Мелітополя над Озівським морем, Симон Петлюра — герой української державності 1918-20 років — з міста Полтави, половина членів-основників Організації Українських Націоналістів — негаличани, визначні державницькі-самостійницькі мислителі Є. Маланюк, Ю. Липа, В. Липинський — з Південної і Центральної України. Самостійницькі організації БУД, СВУ, СУМ — творилися і діяли в центральній, південній і східній Україні, а не в Галичині. Також в 1940-их роках український революційно-націоналістичний рух був соборницьким рухом. Від Акту 22 січня 1919 року, яким була створена українська соборна держава, з кожним черговим десятиліттям все більше цементувалася одність української нації. Відновлена Актом 30 червня 1941 року українська держава виявила надзвичайно сильно соборницькі тенденції українських націоналістів і всього народу. Вона охоплювала західні, північні й центральні землі й була б охопила всі найдавні східні закутки, коли б не розгром її німецькими расистами на спілку з російськими. Не менше соборницькою була Українська Повстанська Армія.

Москаль не може сприйняти спокійно навіть ствердження папи Івана Павла II, що християнство прийшло „не прямо в Київську Русь, а в „Русь-Україну”.” Він вважає повище ствердження фальшивим, бо нібито в ту епоху „не було ніякої Русі-України”. Автор не спроможний зрозуміти, що українська нація вже зформувалася була своєю державою в добі антів пів ти-

сячі років перед формальним охрещенням України за вел. кн. Володимира.

Російський расист безжалісно накидається на всіх тих росіян, що їм „голови збаламутив міт про якусь українську націю”, що є для нього найнебезпечнішою бакцилею, яку треба безпощадно винищувати. Хто заразиться ідеєю української нації, той „граничить із одурінням, помішанням ума, типічними для диктатур тоталітарного типу”. Ось чому він викликає проти української нації всіх чортів із пекла! Не суть в ідеї нації взагалі, а в боротьбі української нації за знищення російської расистської великодержави. Цей змаг українців є найстрашнішим ворогом російських расистів-шовіністів. Треба признати, що автор наводить правильну дефініцію нації, але на запит: „Чи південно-руський нарід має властивості нації”? — він відповідає рішучим: „ніяких”! Нібито сама назва Україна” вказує на те, що це не є нація, а „окраїна” (погранична смуга між націями), видумана поляками. „Південно-руське козацтво” — це не була ніяка нація! А вже після того, концепція „української нації” стала м'ячем у руках найрізніших „темних сил”.

Свою статтю закінчує цей трубадур російських расистів і шовіністів закликом до безпощадної боротьби з „жовто-синім остовпінням”. Він має надію, що росіяни переможуть українських націоналістів, якщо будуть боротися так жорстоко й безпощадно з ними, як боролися віками їхні предки.

Для українців проаналізована стаття дає таку лекцію: головним ворогом України є російські єдинонеделімські расисти й шовіністи! Тож загостримо все більше нашу ворожнечу до російського расизму. Дмитро Донцов має повну рацію щодо оцінки росіян, як центру всіх найбільших лих України! Проаналізована стаття потверджує також повністю правильність постанови Організації Українських Націоналістів щодо російської імперської нації, зокрема прийнятої на VI-му Великому Зборі: Росія є ворог з. 1, а ніяка комуністична безнаціональна партократія, що служить лише як дезінформівська заслона для російських расистів.

Створено новий відділ ООЧСУ у Глен Спей, Н. Й.

Основуючі загальні збори нового 54-го Відділу ООЧСУ, відбулися 12 червня 1982 року в залі ресторану „Глен Спа”, власниками якого є п-во Йосиф і Катерина Ляховичі в Глен Спей, Нью-Йорк.

Збори відкрив голова ініціативного комітету Володимир Мартинець молитвою, вітаючи присутніх. На внесок Ярослава Плескуна вибрано однозгідно президію: Володимир Мартинець — президент, Стефанія Наум — заст. президентка, Ярослав Гавур — секретар.

Президент, подякувавши за вибір, поєснив зібраним про потребу створення Відділу ООЧСУ в Гленспейській громаді. Президент привітав п-і Стефанію Наум, яка зложила привіт від Головної Управи ОЖ ОЧСУ. Секретар президії Ярослав Гавур привітав голову Сестрицтва ім. св. Ольги при парафії св. Володимира в Глен Спей, п-і Евфросину Мартинець, яка також є головною радною СУК „Провидіння”, і відчитав письмовий привіт від Головної Управи ООЧСУ, який присутні прийняли оплесками. Далше збори вітав від 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії п. Василь Наум.

Володимир Ганчук привітав усіх від Укр. Народної Помочі, як її організатор. Секретар Ярослав Гавур відчитав головні точки статуту ООЧСУ та разом з президентом давав вяснення на деякі питання присутніх. Опісля відбувся вибір першої управи Відділу ООЧСУ в Глен Спей. На внесок Володимира Балабана вибрано управу Відділу в такому складі: Ярослав Плескун — голова, Володимир Балабан — заст., Ярослав Гавур — секретар, Андрій Плескун — фінансовий реф., Константин Кузьменко — організаційний реф., Микола Лихолай — пресовий реф., Мирослава Паладій — жіноча реф., Тамара Лихолай — імпрезова реф., Євгенія Баран — культ.-осв. реф., Василь Наум — член Управи, Роман Шкамбара — член Управи. Контрольна Комісія: Володимир Мартинець — голова, Мирослав Волосянський — заст., Микола Лаба — секретар, Розалія Гавур — член, Іван Петрівський — член.

Повищу Управу Відділу і контрольну комісію вибрано одногосно. В цьому місці президент зборів попросив до заключного слова нововибраного голову Ярослава Плескуна, який подякував за вибір і довір'я та просив усіх до співпраці. Він сказав, що ми створили Відділ ООЧСУ не для того, щоб комусь шкодити. Навпаки, ми бажаємо з усіма іншими організаціями в нашій громаді співпрацювати і такої співпраці сподівасмося від них. Пані Евфросина Мартинець внесла пропозицію, щоб в Глен Спей цього року відсвяткувати 40-ліття УПА, а для здійснення цього створити громадський комітет. Голова Я. Плескун заявив, що новообрана управа через тиждень скличе засідання і цю справу обговорить та намітить плян праці.

По вичерпанні порядку нарад присутні відспівали молитву „Боже великий”. Опісля відбулася спільна перекуска.

Присутніх на основуючих зборах було 23 особи.

За Президію Основуючих Зборів:

Володимир Мартинець

Ярослав Гавур

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ДО 2,000-РІЧЧЯ КИЄВА ТА 1,600-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

(ПС ІСП). — У Торонті відбулася 4 і 5 червня 1982 р. Наукова Конференція, присвячена 2,000-річчю Києва та 1,600-річчю Української Державности. Конференція відбулася на заклик СКВУ та під патронатом Ради для Справ Культури СКВУ.

Численні учасники заслухали 10 змістовних доповідей та широкими дискусіями чимало додали до змісту Конференції. Наукова Конференція була проведена Інститутом ім. Симона Петлюри.

У РОЗШУКАХ НОВОЇ ЕНЕРГІЇ

Розвинені держави видають тепер річно до 150 мільярдів дол. на наукові досліди, в тому яких 35 мільярдів на удосконалення різних видів зброї. Однак, головні видатки йдуть на науковців та утримання лабораторій, де намагаються знайти нові види пального, бо і нафта, і вугілля вичерпуються на планеті Земля.

Астрофізики вважають, що вони зможуть розв'язати цю проблему з допомогою Сонця, шляхом налагодження електробатерій із стаціонарних у небі космічних станцій. Перед у дослідах веде Америка (ЗСА).

Лев Кокодинський

ПРО ПРАВДОМОВНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ В ПИСАННЯХ п. ред. ІВАНА КЕДРИНА

Ред. І. Кедрин знаний з того, що він часто послуговується у своїх писаннях неправдою, подає неправдиві „факти” чи „твердження”, словом, пише неправду і то тенденційно. Найкраще доказати це на підставі його книжки п. н. „Життя, Події — Люди”. В цій книжці є повно доказів „правдомовности” п. Кедрина.

Зачнемо по черзі. *На стор. 107* книжки п. Кедрин пише: „Нові Шляхи” Антона Крушельницького стали головною трибуною радянофільства. Згодом до тієї трибуни приєднався літературний місячник „Дзвони”. Очевидна неправда! „Дзвони” — літературно-науковий місячник католицького напрямку. Виходив у Львові за матеріальною підтримкою вел. митр. Андрея Шептицького. Головним редактором „Дзвонів” був о. д-р Йосиф Сліпий, тодішній ректор греко-кат. Богословської Академії у Львові, теперішній Первоієрарх Української Католицької Церкви, Патріярх Йосиф І. Чомуж п. Кедрин написав про „радянофільський” напрямок „Дзвонів”?

На стор. 132 пише п. Кедрин: „Я був зв'язковим між УНДО а Євгеном Коновальцем”... Хто призначив його на цей пост? Чи полк. Коновалець? Полк. Євген Коновалець мав зв'язкових до Красвої Екзекутиви ОУН. Зв'язкового призначувала або Крайова Екзекутива, або полк. Євген Коновалець. Чи є до подумання, щоб полк. Коновалець мав, побіч зв'язкових до Красвої Екзекутиви ОУН, ще і до інших партій чи установ в Галичині?

Функція зв'язкового була небезпечною, грозила утратою свободи, а то і життя. Від зв'язкового вимагалася стійкості, твердості і відваги, а тими прикметами характеру п. Кедрин ніколи не грішив. Коли п. Кедрин був часом за границею, і принагідно стрінувся з полк. Євгеном Коновальцем, то це цілком не значить, що він був „зв'язковим”.

На стор. 161 п. Кедрин пише про „Крайові Команди ОУН” і „Крайових командантів ОУН”. Також пише, що полк. Євген Коновалець був Командантом ОУН. Знову неправда! Ніякої команди, а тим самим ніякого команданта в ОУН не було. Був Провід Організації Українських Націоналістів, а полк. Євген Коновалець був головою Проводу. В Краю була Краєва Екзекутива ОУН.

На стор. 161-162 пише дослівно: „... Його (себто сотн. Юліяна Головінського) запросили до Секретаріату УНДО на вул. Костюшка у Львові, для переведення важливої наради. Але по дорозі поліція застрілила його на вулиці, нібито під час його втечі. Була вперта версія, що він упав жертвою зради”. При тім п. Кедрин не подає, якої і з чієї сторони зради. А та „вперта версія” натякала про жерело зради.

В дійсності було завсім інакше, як пише п. Кедрин у своїй книжці. Загально відомо було, що арештованого сотн. Юліяна Головінського, крайового провідника ОУН, поліція перевезла до Бібрки, на місце, де був виконаний напад на поштовий амбулянс, нібито для конфронтації зі свідками, які мали б ствердити, чи він брав участь в нападі. Там його, закутого в кайдани, польська поліція застрілила. Про цю подію знало українське громадянство. Чому ж п. Кедрин, політичний редактор, пише неправду?

На стор. 161 пише: „... Я тоді був вже головним редактором „Діла”... Знова разюча неправда! Іван Кедрин ніколи не був головним редактором „Діла”. Після смерти Федя Федорціва в 1927 році Дирекція Видавничої Спілки „Діло” покликала на пост головного редактора „Діла” дир. Василя Мудрого. З кінцем 1935 року В. Мудрий, внаслідок переобтяження іншими працями, зрезигнував з обов'язків головного редактора. На той пост покликала Дирекція Видавничої Спілки „Діло” на чолі з отцем каноніком Дам'яном Лопатинським, д-ра Івана

Німчука, який очолював редакційну колегію „Діла” аж до приходу большевиків у Львів у 1939 році.

Дехто із львів'ян запитував, чому на пост головного редактора „Діла” покликано не п. Кедрина, а д-ра Івана Німчука? Запитаний в тій справі, в присутності кількох поважних громадян, начальний директор Видавничої Спілки „Діло” о. кан. Дам'ян Лопатинський відповів: *Кедрин є добрий на зетвертого до бріджа, але йому не можна віддавати до рук газети. Він не знає ніякі, як буде писати завтра про ту саму справу*, позитивно, чи негативно, залежно від його гумору, в часі писання статті, подібно як царський міністер освіти. Коли цар сказав йому написати „вещ о народном просвещеніє”, то він запитав: „В пользу, ілі во вред”?

Чому я про це пишу? Тому, що п. Кедрин часто хвалиться, як то о. кан. Лопатинський високо цинив його, як редактора. Тому я дозволив собі навести опінію о. кан. Лопатинського про ред. Кедрина.

Пишучи про вбивство Голуфка, п. Кедрин хвалить його, мало що не називає його приятелем українців, при чому каже, що про Голуфка, як ініціатора пацифікації, не міг ніхто інший сказати, крім малограмотного дверника пансіону, ст. 228, а на стор. 230 вже півграмотного Олекси Бунія. Називаючи О. Бунія „півграмотним” дверником, п. Кедрин хоче сказати читачам, які то півграмотні особи були членами ОУН і такі півграмотні члени видавали осуд в таких важливих справах, як вбивство Голуфка, за опінією п. Кедрина, великого нашого приятеля. Впрочім, п. Кедрин одверто написав, що „ОУН була за масовим набором в члени ОУН, без уваги на вік, стать, освіту і мораль охочих пристати до організації”, — стор. 230. Таке твердження п. Кедрина є вершком його безсоромної забриханости.

Про п. О. Бунія говорять ті, які його знали з Трускавця, що він був інтелігентний, начитаний, молодий мужчина. По виході з тюрми О. Буній одружився з донькою укр. кат. священика о. Дубановича, що мала середню освіту. Трудно повірити, щоб дівчина з інтелігентного дому, з освітою вийшла заміж за „півгра-

мотного дверника”. Це є доказ, яка мораль і етика у п. Кедрина.

Ред. Кедрин пише про імпазантний, маніфестаційний, похоронний похід вождя укр. галицької Армії, генерала Мирона Тарнавського, що маршував центральними вулицями Львова, від собору св. Юра на Личаківський цвинтар, стор. 335. Знову неправда: похоронний похід генерала Мирона Тарнавського маршував від собору св. Юра вул. Міцкевича, Ягайлонською, Легіонів, Казимирівською, Янівською до Янівського цвинтаря, на якому генерал М. Тарнавський, ще за свого життя, висказав свою волю бути похороненим, коло своїх стрільців, там похоронених. Для тих читачів, що не знають Львова, треба сказати, що Личаківський і Янівський цвинтарі лежать в протилежних сторонах Львова. Але для п. Кедрина, львів'янина, то „всьо равно”.

Пишучи про нефортуунну політику УНДО, т. з. „нормалізацію”, п. Кедрин обвинувачує ред. Василя Мудрого. Ми, які переживали ту „політику” нормалізації, пам'ятаємо, що найбільшим прихильником і, так би сказати, „спірітус мовенс” тієї політики був саме п. Кедрин. Він про це сам пише, хоча трохи тьманно, що „ми” (хто — ми?) вирішили у вузькому гуртку кількох осіб, що найкраще буде проголосити в „Ділі” теоретичні статті на тему ідеології, політики і тактики і т. д. . . .”

Ми добре пам'ятаємо політичний сенс тих нещасних статей, в яких Кедрин виклав „засадничі речі” політики прийдешньої нормалізації з польським окупаційним урядом. Тих 10 статей Кедрина називали українці „попацифікаційними статтями Кедрина”, бо були написані ним зараз після жорстокої пацифікації польською поліцією і військом, а самого автора тих нещасних статей, п. Кедрина — „чловек гуми”, що мало значити гнучкість його хребта, як гума, що дасться натягати у всіх напрямках.

Чому п. Кедрин звалює вину за „політику” нормалізації на других? Це в його стилі! Свої некорисні чи непопулярні вчинки він завжди намагався приписати другим, своїм противникам, політичним, чи тим більше особистим. В книжці Кедрина є багато неправдивих даних.

Всього не можна описати в одній статті, на це треба б цілу брошуру. Але хочемо навести ще один приклад „правдивості” даних п. Кедрина.

На стор. 27 подає він ім'я большевицького командира військ, що наступали на Київ на лінії Бахмач-Крути, як Антон Овсієнко. І то не є друкарська помилка, бо на стор. 707 подає це прізвище вже в чисто українському звучанню, як Антін Овсієнко. А загально відомо, що ім'я і прізвище того большевицького вожаки було Владимир Антонов-Овсєєнко.

Як бачимо з наведених прикладів, скільки неправдивих даних і тверджень та тенденційно-фальшивих наświetлень деяких подій є у цій Кедринівій книжці. На стор. 355 п. Кедрин пише, що „невільно пристригати” даних до теперішнього часу, бо хочайби один редакційний промах підважує вірогідність цілого видавництва”. Слушно! Свята правда! Жалувати лише треба, що п. Кедрин не придержувався ним самим висловленої засади, пишучи книжку, та взагалі в своїй публіцистичній і журналістичній діяльності! Тими своїми словами він сам виявив „вірогідність” своєї книжки, і не лише цієї, але всього його писання, зокрема образливо-пасквільних статей в останніх часах. У тих, з дозволу сказати, статтях п. Кедрин очорнює своїх противників, політичних, чи особистих, (йому все одно), хоча знає, що ті всі очорнювання базуються на несправдивих даних, ним самим видуманих чи спрепарованих.

На початку п. Кедрин зарозуміло присвячує свою книжку: „старому поколінню для пригадки минулого — молодшому, яке не знає України, для інформації і науки”. Панові Кедринові відповідаємо: старше покоління добре пам'ятає минуле, знає, що те минуле не було таким, яким він його описує в своїй книжці, а молодше покоління буде черпати інформацію про минуле України не з писань книжки п. Кедрина, повної неправдивих даних і тенденційно-фальшиво представлених подій в минулому,

РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ — ЦЕ ДУШОГУБКА

НАРОДІВ...

Моск. в'язень Іван Гель, 1979 р.

а з достовірних праць поважних авторів, які не є пересичені злослівістю, як деякі писання п. Кедрина.

Не можна дуже дивуватися стилеві писань п. Кедрина. Він завжди таким був, таким є, і вже, мабуть, таким останеться до кінця свого життя.

П. С. Правдивість наших тверджень про книжку п. Кедрина можна, між ін., легко ствердити на підставі „Енциклопедії Українознавства та „Нарису Історії ОУН”, том I, д-ра Петра Мірчука.

400 МІЛЬЙОНІВ НЕДОЖИВЛЕНИХ

Акапулько, Мехіко. — Цього літа тут відбулася Харчова Рада ООН, яка констатувала, що тепер у недорозвинених країнах живе щонайменше 400 мільйонів недоживлених осіб, а незабаром таких буде понад 600 млн.

Харчова Рада при ООН, до якої входять 36 країн, вважає, що причиною такого стану є „незрівноваженість у розподілі харчів”.

Коли хтось не вмис чи не хоче господарити, то як можна „зрівноважувати розподіл”, додаючи щороку мільйони дітей?

ОСЯГ ЗСА В КОСМОСІ

Закінчився цілковито успішно останній випробувальний політ міжпланетного корабля „Колумбія”, а вже 11-го листопада він полетить у космос для виконання практичних завдань науки і армії ЗСА.

У січні 1983 року з Кейп Кеневрал (колись ім. Кеннеді) вилетить у космос новий корабель, для перевірки — „Челенджер” (Челендж — „Виклик”).

Узітєся, брати мої,
Думайте, згайте,
І гужому наугайтеся
И свого не цурайтеся...

Т а р а с Ш е в з е н к о

ЗАРЕЄСТРУЙТЕ УКРАЇНУ ЯК РОСІЙСЬКУ
КОЛОЇЮ І ДОПОМОЖІТЬ ЗВІЛЬНИТИСЯ
ВІД НАКИНЕНОЇ ОКУПАЦІЇ

Московський в'язень Олесь Бердник,

з листа до ООН

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!
УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ ПЕВНІСТЬ

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSN.

936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622

312-772-4500

ФІЛІЯ:

2166 Plum Grove Road, Rolling Meadows, Ill. 60008

312-991-9393

- В «Певності» Ви одержуєте найвищі відсотки на всіх родах ощадностей, нараховувані щоденно від дня вкладу до дня вибору й виплачувані квартално
- В «Певності» Ви одержуєте відсотки від відсотків.
- В «Певності» Ваші ощадности обезпечені Федерально Агенцією до суми 100 тисяч доларів.
- В «Певності» Ви можете відкрити пенсійні конта, т.зв. IRA і Keogh, чекові конта та користати з першою депозиту пенсійних чеків.
- В «Певності» є до Вашої диспозиції різного рода шадничі Сертифікати.
- В «Певності» є вогнетривалі скриньки для переховування цінних речей.

**ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ «ПЕВНІСТЬ» —
НАИБІЛЬШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!**

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА**

В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

**ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ**

КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,

**ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.**

СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

**Майно кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.**

Приймає ощадності і платить 7% дивіденди

Безплатне забезпечення ощадностей

Безплатне життєве забезпечення

до 2,000 дол.

Адреса:

SUMA (YONKERS)

FEDERAL CREDIT UNION

301 Palisade Ave. Yonkers, N.Y. 10703

Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„БУДУЧНІСТЬ”

У ДЕТРОЙТІ

**СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗА-
ЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЇ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5¼%
ДИВІДЕНДИ**

Вкладчики мають безкоштовне життєве

забезпечення до висоти 2,000 дол.

Ощадності забезпечені до всякої висоти.

Future Credit Union of Detroit

4641 Martin Ave., Detroit, Mich.

3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212

Tel.' 843-5411

Панько Незабудько

Нааяння за чужі гріхи

(З а м і с т ь ѳ е й л е т о н у)

Ми, українці, є насправду народом праведних добряг, хоз за це на нас їздять і скубуть досхогу, кому лиш заманеться. Хоз на нас їздили (ї їздять досі) і рвали (та рвуть досі також) не лише зуби, але й шкіру здирали і поляки, і москалі, і німота, і мадяри, і румуни, а колись турки і татари, але не всилі вони були вирвати великої сантиментальности й доброти з наших сердець й душ.

Тому хіба лише серед нас може водитися таке, як, наприклад, факт, що національні меншини в Українській Державі мали такі права, яких досі не практикується ніде в інших державах, а жиди мали навіть спеціальне міністерство для жидівських справ, яке озолював жид по національності. Це була для національних меншин повноцінна автономія, гарантована державною конституцією. В подяку за це нам так відплатились і відплазуються й досі, аж пір'я летить з нас. Червоні москалі за шість декад панування над Україною винищили майже половину її населення, а білі — білим ведмедем і вовком нараз дишуть на нас і, коли б дірвали нас у свої руки, не посоромили б напевно своїх „красних соотезествінників”. Поляки віддяжились нам пацифікаціями, руйнуванням православних святинь, переслідуванням української культури, фізичним терором, насильним виселенням і березами картузькими. Гітлерівська німота намагалася з України зробити свою колонію, а український народ — своїми слугами — „унтерменшами”, завела страшний терор над українським народом, що коштував його великі жертви і багато крови, та обдерла його до нитогки. А жиди, замість щирого спасибі, досі дишуть на нас зортом і раді б утопити в ложці води.

Колись, перед Другою світовою війною, пригадується, як у нас удома, на Холмщині, фіртка мусіла бути завжди відгинена, що символі-

зувало нашу українську гостинність. У час господарської кризи в 30-их роках маси польських безробітних волозились по селах, яких населення годувало й переноговувало.

Не одному нашому праведному селянинові-добрязі за його послуги ті волозюги віддягувались у такий спосіб, як той москаль у вірші Степана Руданського:

Раз у баби перехідний
Москаль ногував.
Переспавшись, за спасибі
В баби гуску вкрав . . .

Але це мало впливало на національну сантиментальність і християнську доброту українця. Не даром узили нас і в школі, і в церкві, і вдома, що „хто на тебе каменем — ти на нього хлібом”, ги „хто вдарить тебе в праве лице — ти підстав ще й ліве” . . .

Багато й досі серед нас є такі сантименталісти й добряги, що навіть готові перейняти на себе гріхи інших і за них битись у груди й каються.

Москалі, як усім уже відомо, протягом своєї історії загарбань пролляли море гужої крови й сліз поневоленних народів. В одному Катині вигубили вони тисячі польських старшин, але ми досі не гули, щоб вони покаялись за цей страшний злогин. Та найшовся добряга-українець, кол. генерал із своїми одностумцями, який їх вирузив у цьому: покався за них прилюдно! За його логікою, знажить, ми співвинні за злогини не лише в Катині, але й над самими собою у Вінниці, Луцьку, Дрогобизі, Львові і по багатьох знаних і незнаних місцях.

Трохи міцнішого хребта нам аж ніяк не завадить!

УСМІХНІМСЯ . . .

Одна пані питає знайомого психіатра, як він визнає, чи нормальна перед ним людина.

— Нічого нема простішого, пані. Треба лише поставити питання, відповідь на яке у нормальної людини не викликає ніяких труднощів. Наприклад, капітан Кук, як відомо, відбув три навколосвітні подорожі. Під час одної з них він загинув. Під час якої саме?

Пані якийсь час роздумує, а потім нерішуче говорить:

— Чи не могли б ви навести якийсь інший приклад? Мушу признатися, що я не дуже сильна в історії.